ရွှေအိုးကျေးရွာ

သနပ်ပင်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ရွှေအိုးကျေးရွာ၊ သနပ်ပင်မြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
စကားချီး ၅
ရွှေအိုးကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သနပ်ပင်မြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၈

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု
(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၈

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၉
၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်၎င်းတို့ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၁
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၆
၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၇
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၉
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၁
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာစနေအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၅၅

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၅၇
ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်
ကိုးကားစာရင်း ၆၁
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၆၂
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ(၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသောလူအများ ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပသည်။ ကနဦးအနေဖြင့်စီမံချက် ဖြစ်မြောက် ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုး ပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အ တွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊

ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ရွှေအိုးကျေးရွာ
သနပ်ပင်မြို့နယ်

ရွှေအိုးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သနပ်ပင်မြို့နယ်

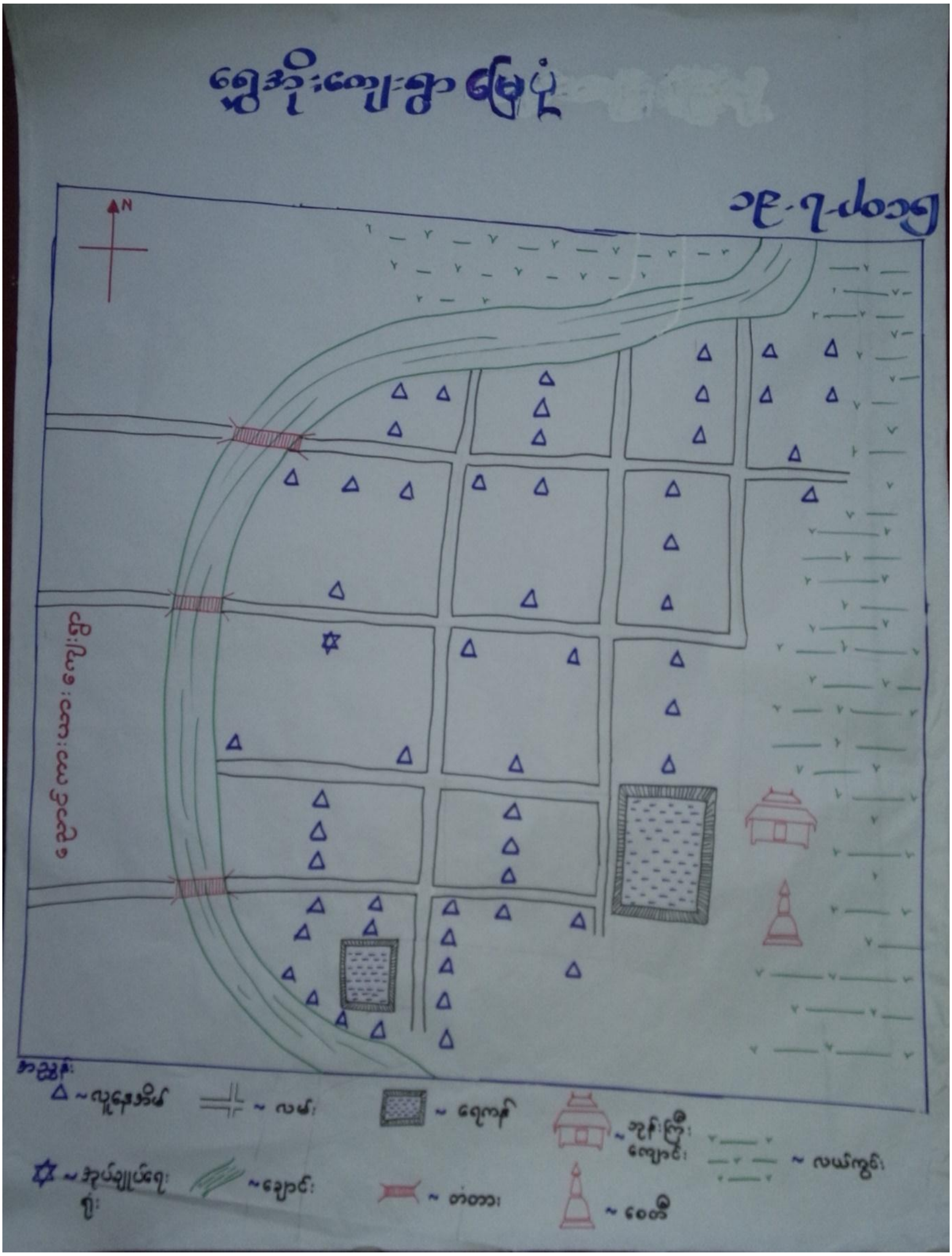

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွနုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွနုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွနုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွနုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွနိုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်း

နိုင်မည့်စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် သနပ်ပင်မြို့၏အရှေ့ဘက် (၃၇)ကီလိုမီတာခန့်အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ပထဝီအနေအထားဖြင့် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် တည်ရှိနေခြင်းဖြစ်ပြီး ရာသီအလိုက် ရေလမ်း၊ ကုန်းလမ်း တို့ကို အဆင်ပြေသလို သုံးကာသွားလာကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများမှာ မွေးမြူရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြပြီး ကျေးရွာတွင် လုပ်ကိုင်ကြသော ဘဲမွေးမြူရေးမှာ ဒေသအနေအထားနှင့် သင့်လျော်သည်။ ကျေးရွာရှိ လယ်မြေများသည် စစ်တောင်း မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းကို အနားသတ်တည်ရှိကာ ကမ်းပါးပြိုကျမှုကြောင့် လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု များ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှ ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင် တွင်ရှိ ပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့်အထောက်အကူပြုသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာ သည် မြေနိမ့်ပိုင်းဖြစ်ပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် စစ်တောင်းမြစ်တည်ရှိ ပြီးလယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန် တို့အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။ စစ်တောင်းမြစ်မှ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစ၍ သိသာ စွာ ရင်ဆိုင်လာရကာ ရွာရှိရေအရင်းအမြစ်များ၏ အရည်အသွေးလည်း ကျဆင်းလာသည်။ ကျေးရွာ သည် မြေနိမ့်ပိုင်းမြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး မိုးတွင်းကာလတွင် ရေလမ်းနှင့်ခြောက်သွေ့ရာသီ တွင်ကုန်းလမ်းဖြင့် ပို့ဆောင်သွားလာကြသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ဓါတ်သတ္တုများမထွက်ရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းစသော သီးနှံများစိုက်ပျိုးရာမှ နွားစာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးဘေးထွက်ပစ္စည်းများ အတော်အသင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။ စားကျက်သီးသန့်မရှိသော်လည်း ကျွဲနွားများအတွက် ရေမြုပ်ကွင်းပြင်များမှ နွားစာရိက္ခာများ လွယ်ကူစွာရနိုင်ပါသည်။ မြေအောက်ရေ ရရှိအသုံးပြုမှုနည်းပါးသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး နိုင်သည့် ဧက (၃၃၃)ဧကရှိပြီး စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းတို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးတွင်းကာလ မြေနိမ့်ပိုင်း များတွင် ရေပြည့်ကွင်းများဖြစ်ထွန်းမှုမှာ ဘဲမွေးမြူရေး၊ ငါးမွေးမြူရေးတို့လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်တမျိုးဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၄၉)စုရှိပြီး ကျား(၃၆၂)ဦး၊ မ (၃၆၇)ဦး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၇၂၉)ဦးရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် ၆၂%ခန့်ရှိသဖြင့် အတော်အသင့် မြင့်မားကာ

လူငယ်လူရွယ်များကို ကျွမ်းကျင်မှုများ မြင့်တက်လာအောင် လေ့ကျင့်ပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်း အမြစ်ကောင်းများအဖြစ် အသုံးချနိုင်ပေမည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်ရှိ ကျားမ အချိုးအစားမှာ တူညီသလောက်ရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ (၄.၉)ဦးရှိသဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှလူဦးရေနှုန်းနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၈၂%ကိုဆင်းရဲနှင့် အလွန်အိမ်ထောင်စုအဆင့်၊ ၁၈%သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်နှင့် အလယ်အလတ် အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမား အိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြား လယ်သမားအိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဈေးရောင်းစသော လုပ်ငန်းများတွင် လည်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ငွေချေးသော အိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့လည်း ငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင် သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူ (၂၁)ဦးသာရှိပြီး မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် (၈၆%)ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် မြို့နှင့်အလှမ်းဝေးပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမြင့်သည်။ ကျေးရွာ တွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနိုင်ကြသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွှေ့ပြောင်း အိမ်ထောင်စုဝင်များရှိပြီး ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%ဖြစ်သော (၃၆)စုကို လေ့လာဆန်း စစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၃၆%မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှါးပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၁၁%မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှါးပဲ သုံးလခန့်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း၊ ၄၂%မှာ ၃ လမှ ၅ လခန့်၊ ၁၁%မှာ ၆ လမှ ၁၂ လခန့် သူတပါးထံမှ ချေးငှါးစရာမလိုပဲ နပ်မှန်စားသုံနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေး တင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ ၉၇%သည် အကြွေးငွေ ၈၀၀၀၀/- ကျပ်မှ နှစ်သန်းကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၂%ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေများပြားကြသည်။ အလားတူ အိမ်ထောင်ဦးစီးက ရွာပြင်ပတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေကြသော အိမ်ထောင်စု (၃၀)စုနှင့် မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်ဦး ဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၂)စုသည်ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း (၁)ဦးနှင့် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၁၂)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများ၊ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ် ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ရောဂါမှာယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွါးမှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေး အသိအမြင်များ အသင့်အတင့်မျှ ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေကန် (၂)ကန်ရှိပြီး နွေရာသီရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှုမှာအိမ်ထောင်စု(၅)စုဖြင့် တစ်ရွာလုံး၏ ၃%သာရှိပြီး ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင် စသောရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးတတ်သည့် ရောဂါဖြစ်ပွါးမှုများရှိတတ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမြင့်သည့်အလျောက် ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည်နိမ့်ကျကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစု(၉၀%)သည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဆယ်တန်းအောင်(၂)ဦးနှင့် ဘွဲ့ရအရေအတွက် (၂)ဦးသာရှိကာ အဆင့်မြင့်ပညာရေးအပိုင်းတွင် အားနည်းသည့်အဆင့်တွင်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းမရှိပဲ ကပ်လျက်ရှိသော ညောင်ကားယားရွာရှိ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ ရွာသူရွာသားများ၏သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။ အခြားဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် ကျေးရွာသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုနည်းသဖြင့် အခြေခံအလုပ်များတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်မှုများကြရသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမ ဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ် ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းအဆင့်များ၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ား

လေး အရေအတွက်ထက်နည်းနေပြီး ကျန်အတန်းများတွင်မူ ကျားအရေအတွက်မှာ မအရေအတွက် ထက်ပိုနည်းနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသား များနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများ ကပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခ လျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန် လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှု နှင့်ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်း (၆)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့နှင့် ရပ်ရွာ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်းတို့မှာလှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်။ ကျေးရွာရှိအဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အ စည်းများ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

အဓိကသီးနှံမှာ စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းကိုစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးမှာ ရွှေဝါထွန်း၊ မနောသုခ တို့ကို မိုးစပါးအဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပြီး စပါးအထွက်မှာ တစ်ဧကလျှင်နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှတင်း (၃၅)တင်း ဝန်းကျင်ထွက်ရှိပါသည်။ မိုးစပါးအပြီးကျန်ရှိသော မြေအစိုဓာတ်ကိုအသုံးပြု၍ ပဲဒီစိမ်းကို စိုက်ပျိုး ပါသည်။ ပဲဒီစိမ်းစိုက်ဧက (၄၀)ခန့်ရှိပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် တစ်ဧကလျှင် (၁၀)တင်းသာ ထွက်ရှိပါသည်။ မိုးစပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းအထွက်နှုန်းတို့မှာ သာမန်အဆင့်ခန့်သာရှိပြီး စစ်တောင်းမြစ်မှ ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှုက စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု အဟန့်အတား တစ်ခုဖြစ်စေပါသည်။

အလုပ်သမားရှားပါးခြင်းကြောင့် စပါးများကို ကြဲပက်စိုက်ပျိုးခြင်းကိုသာ အများစု လုပ်ကိုင် ကြပြီး ပေါင်းသတ်ဆေးကို စနစ်တကျသုံးစွဲလေ့ မရှိကြပါ။ ကြဲပက်စိုက်ပျိုးခြင်းသည် ပျိုးစိုက်ခြင်း ထက် အထွက်လျော့နည်းသော်လည်း ပျိုးနှုတ်၊ ပျိုးစိုက်စရိတ်များကို လျှော့ချနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်သမား မလုံလောက်မှုကို ကျော်လွှားနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ကြဲပက်စိုက်ပျိုးခြင်း မြင့်တက်လာနေပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအများစုသည် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ မိ သားစုစားဝတ်နေရေးအတွက်ဖြေရှင်းကြသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဦးစားပေး အစီအစဉ်

တွင်မွေးမြူရေးသွင်းအားစုများနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေးကို ဦးစားပေးအစီအစဉ်(၁)တွင် အမှတ်ပေး သတ်မှတ်ထား ရှိကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ အပ်ချုပ်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေအသင့်အတင့်များပြားကာ ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်ရှော့စသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ ကျေးရွာမှ အရည်အချင်း၊ ဗီဇရှိသော လူငယ်လူရွယ်များအတွက် သင့်တော်မည့် သင်တန်းဖော်ထုတ်ပို့ချခြင်းများမရှိသေးပါ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင် စသောသင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေအကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် မတ်ပဲ၊ ပဲဒီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။ ကျေးရွာတွင် ထူးခြားသော သယံဇာတထွက်ရှိမှု မရှိပါ။

ကုန်းတွင်းဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့နည်းပါးသည်။ အားပျော့သောမုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တခါတရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အခါအားလျော်စွာကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝအန္တရာယ်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၅ကျပ်တိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေး

ယူနိုင်ကြသည်။ သို့သော် ပုံစံ (၇) မတင်ပြနိုင်သောတောင်သူများအနေဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေကို ချေးယူခွင့်မရဖြစ်တတ်သည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာရွာထဲမှ ငွေတိုး ချေးစားသူများထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၃၀% ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊ မိသားစုဝင်များထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၅–၁၀%ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပဲ ကပ်လျက်ရွာရှိ ညောင်ကားယားရွာ၏ အလယ်တန်း ကျောင်းတွင်ကျောင်းတက်ကြသည်။ စာသင်ကျောင်းသည် ကပ်လျက်ကျေးရွာထဲတွင်ရှိပြီး ကျောင်း သူ/သားများ ခြေလျင်ကျောင်းတက်ကြသည်။ ကျောင်းတွင် မူလတန်းပြဆရာ/မ (၃)ဦးနှင့် အလယ် တန်းတွင်ဆရာ/မ (၃)ဦးတို့ရှိကြသည်။ ကျောင်းတွင်တပည့်ဆရာအချိုးသည် မူလတန်း တွင်(၃၄)၊ အလယ်တန်းတွင် (၂၅)ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

ကျေးရွာမှ ၆.၅ ကီလိုမီတာအကွာအဝေးမှ ကိုက္ကိုကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းသို့ သွားရောက်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ရယူနိုင်ပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ကျေးရွာမှ (၉)ကီလိုမီတာခန့် အကွာအဝေးရှိ ကုလားချောင်းကြီးကျေးရွာတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံကို ဆောက်လုပ် နေဆဲ ဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ သောက်ရေအတွက် ရေကန် (၂)ကန်ရှိပြီး နွေရာသီတွင် ရေရှားပါးမှု ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ရွှေအိုးကျေးရွာအတွက် ခွင့်ပြုသည့် ရေကန်တစ်ကန်ကို ကပ်လျက်ရှိညောင်ကားယားရွာတွင် တူးဖော်ထားရှိသော်လည်း ထပ်မံမွမ်းမံရန် လိုအပ်သည်။ သန့်ရှင်းရေးအပိုင်းမှာ အိမ်ထောင်စု(၅)စုကသာ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ထား ရှိကြပြီး အခြားအိမ်ထောင်စုအချို့ပူးတွဲသုံးစွဲကြသည်။ အိမ်ထောင်စုအများစုက အိမ်သာဆောက်လုပ် သုံးစွဲမှုမရှိပဲ တောထိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများပြားသဖြင့် ရေကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးသည့် ရောဂါ ဘယ အန္တရာယ်များရှိတတ်သည်။

ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဂျာနယ်များကို အသုံးပြုနိုင် ကြပါသည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အနည်းငယ်သာ ကောင်းမွန်ပြီး အင်တာနက်လိုင်းမှာ မြန်နှုန်းနှေးကွေးပါသေးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိပဲ ရွာသူရွာသားများလည်း မိသားစားဝတ်နေရေးအတွက် ရုန်းကန်ကြိုးစားမှုများ ဖြင့်အချိန်ပိုကုန်ကြပြီး စာဖတ်သည့်အလေ့အကျင့် အားနည်းသည်။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအက များဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းသီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

(ဓ) အခြေခံအဆောက်အဦအား လက်လှမ်းမီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

သနပ်ပင်သို့ ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် ရာသီအလိုက် သွားလာနိုင်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင်သနပ်ပင်သို့ ရေလမ်းခရီး (၃၇)ကီလိုမီတာကို စက်လှေဖြင့်သွားလာနိုင်ပြီး ကုန်းလမ်းဖြင့် မသွားနိုင်ပါ။ ကျေးရွာတွင် စက်လှေ (၃၄)စီး၊ လောင်းလှေ (၁၅)စီးတို့ကို ရေကြောင်း ခရီးတွင်အသုံးပြုရန် ပိုင်ဆိုင်ထားကြပါသည်။ ရေမြေအနေအထားအရ ကျေးရွာသည် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင်တည်ရှိသဖြင့် မိုးရာသီတွင်ချောင်းရိုးများတွင်ရေပြည့်နေကာ တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ(သို့မဟုတ်) သနပ်ပင်သို့ သွားကြရာတွင် မိုးရာသီ၌ လှေ၊ စက်တပ်လှေများကို အသုံးပြုကြရသည်။ မိုးအကုန်ပိုင်းတွင် ချောင်းရိုးမှရေမှာ တဖြည်းဖြည်း လျော့ကျလာပြီး လှေများကိုမသုံးနိုင်ကြတော့ချေ။ မိုးအကုန်၊ ဆောင်းအကူးကာလတွင် ချောင်းရိုးတွင် ရေလျော့ကျသွားခြင်း၊ မြေသားလမ်း အသုံးပြုရန် မြေသားမခြောက်သေးခြင်းတို့ကြောင့် သွားလာရေးခက်ခဲကြန့်ကြာမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြုံလာပါက ခက်ခဲစွာအားထုတ်ကြရပါသည်။ မြေသားလမ်းခြောက်သွေ့သွားချိန်တွင်မှ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များဖြင့် သွားလာကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းအသုံးပြုခြင်းမရှိသေးပါ။ ရွာသားများအနေဖြင့် လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းအသုံးပြုလိုကြသော်လည်း ပင်မဓါတ်အားလိုင်းနှင့်လည်း (၂၃)ကီလိုမီတာခန့် ကွာဝေးပြီး ငွေကြေးအင်အားမတတ်နိုင်ကြသဖြင့် သွယ်တန်းအသုံးပြုရန် အလှမ်းဝေးနေပါသေးသည်။

(ၡ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာတွင် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ် တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွါးခြင်းနည်းပါးသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များအတွက်လည်း ထူးခြားသောအန္တရာယ်ဖြစ်မှုများမရှိပဲ အများအားဖြင့် လုံခြုံမှုများရှိကြသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ

- လယ်ယာမြေများသို့ ရေငန်ဝင်ရောက်မှုကို တာတမံဆည်ဖို့ပြီး တားဆီးနိုင်ပါက သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်မည့်ဧရိယာကို တိုးချဲ့ကာ သီးနှံတိုးတက် ထုတ်လုပ် နိုင်မည်။

- ရေမြေအနေအထားအရ ရေဖုံးလွှမ်းသော ဧရိယာများပြားသဖြင့် ဘဲနှင့်ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ် နိုင်ပါသည်။
- သနပ်ပင်နှင့် ပဲခူးမြို့များသို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး ကုန်စည်စီးဆင်းမှု မြန်ဆန်ပါသည်။မိုးအကုန်ဆောင်းအကူးကာလတွင်တော့ခက်ခဲကြန့်ကြာတတ်ပါ သည်။
- ဒေသတွင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဖြစ်ပွါးခြင်း အလွန်နည်းပြီးဒေသတည်ငြိမ် အေးချမ်းမှုက အရောင်းအဝယ် ပိုမို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။
- လုပ်သားအင်အားများပြားပြီး လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် သူတို့အား ကျွမ်း ကျင်မှု သင်တန်း၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။
- ကျေးရွာသည် သနပ်ပင်မြို့မှ ဝေးလံသောအရပ်တွင်တည်ရှိပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ် ရေးမှာ အနည်းအကျဉ်းသာကောင်းသည်။ သို့သော်လည်း ရွာထွက်ကုန်၊ သွင်းအားစုများ ၏ဈေးနှုန်းများကို လှမ်းမေးသိရှိနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

- စစ်တောင်းမြစ်သည် ကျေးရွာပိုင်လယ်မြေများ ဘေးမှကပ်လျက်စီးဆင်းနေသဖြင့် ရေ တိုက်စားပြီးလယ်မြေပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများပြားသည်။ထိရောက်သင့်တော်သော နည်းစနစ် ဖြင့်မြစ်ရေ တိုက်စားမှုကို မကာကွယ်နိုင်ပါက လယ်မြေများ ဆက်လက်ဆုံးရှုံးဖွယ်ရာ ရှိနေပါသည်။ လယ်မြေပိုင်ရှင်တောင်သူများအတွက် ကမ်းပါးပြိုကျ၍ လယ်မြေဆုံးရှုံးမှု များကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးတွင် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှု လျော့နည်းလာပြီး စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
- လယ်ယာမြေသို့ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု အထူးသဖြင့် ဆောင်းတွင်းပဲဒီစိမ်းစိုက် ကာလ တွင်ရှိလာပါ က သီးနှံအထွက်ကို ထိခိုက်စေပါသည်။
- မိုးရွာသွန်းမှုလျော့နည်းခြင်းက စိုက်ပျိုးသီးနှံများကို အထွက်လျော့စေသည်။ တခါတရံ မိုးခေါင်ခြင်းများကလည်း အထွက်နှုန်းကို ပိုမိုထိခိုက်စေသည်။
- ပဲဒီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ငမြှောင်တောင်ပိုးများကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်ပြီး အထွက်နှုန်း ကို ထိခိုက် စေသည်။
- ဘဲမွေးမြူရေးအကျိုးအမြတ်ရရှိရေးတွင် ဘဲစာတန်ဖိုးသည် တိုက်ရိုက်အချိုးကျသဖြင့် ယခု နောက်ပိုင်းကာလတွင် ဘဲစာဈေးနှုန်းကြီးမြင့်လာမှုသည် ဘဲမွေးမြူသူများအတွက် အဟန့်အတား တစ်ခုဖြစ်သည်။
- သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သော်လည်း ခရီးသွားရန် ခက်ခဲခြင်း (သို့) ခရီးစရိတ်အခက်အခဲတို့ကြောင့် ရွာသို့အရောက်အပေါက်နည်းကာ နည်းပညာပိုင်း ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကို လက်လှမ်းမမီ ဖြစ်တတ်သည်။
- စိုက်ဘဏ်မှ ငွေထုတ်ချေးရန် တချို့တောင်သူများမှာ လယ်ယာမြေ အသုံးပြု ခွင့်လက် မှတ် ပုံစံ (၇)မရှိ၍ ငွေမချေးနိုင်ခြင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှအတိုးနှုန်းကြီးမြင့်ခြင်း၊ အာမခံ လုပ်ငန်းတို့မရှိခြင်း၊ စီးပွါးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရန် အပေါင်

ပစ္စည်းလိုအပ်ခြင်း၊ မြို့နယ်ရှိဘဏ်များမှ ကျေးလက်အရောက် ဝန်ဆောင်မှုမပေးနိုင်ခြင်း၊ စီးပွါးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရာတွင် ငွေချေးယူလိုသူများအတွက်ပုံစံဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲရှိခြင်း တို့ကြောင့်ချေးငွေရယူရေး အဟန့်အတားရှိသည်။

- ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၁၄၉)စုရှိသော်လည်း မူလတန်းစာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ ကျောင်းနေ ကလေးငယ်များမှာ ကပ်လျက်ရွာရှိ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားကြရသည်။
- ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးသဖြင့် ရွာသားများအတွက် လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အတိုင်းအတာ တစ်ရပ်ထိ သက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်း မှတဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွါးရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သောပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည်ကျေးရွာမီးလင်းရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကောင်းမွန်လာခြင်း တို့မှတဆင့်လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မား လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေး တို့ကိုဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများ ရရှိပါက စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေး

အတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများကတဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန်စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

(၃) ကျေးရွာရှိကလေးငယ်များ ဉာဏ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားရေးတို့အတွက် ကျေးရွာတွင်မူကြိုကလေးထိန်းကျောင်း တစ်ဆောင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးနှင့် မူလတန်းကျောင်းတွင် ဆရာ၊ဆရာမအင်အား ဖြည့်တင်းနိုင်ရေး၊ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂဖြည့်တင်းရေးတို့အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ လူငယ်လူရွယ်များ လေ့လာစရာအခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိအောင်လက်ရှိစာကြည့်တိုက် အဆောက်အဦးတွင်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖတ်စရာစာအုပ်များဖြည့်တင်းရေး၊ ကွန်ပျူတာအသုံးပြုနိုင်ရေးအစီအမံများ၊ စာကြည့်တိုက်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ၊ အခြား စာကြည့်တိုက်အသင်းအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကိုလည်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(၄) ကျေးရွာပိုင်အဆောက်အဦးများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအတွက်ကြိုးပမ်းခြင်း၊ ကုလားချောင်းကြီးနှင့်ဆက်သော ရွာချင်းဆက်လမ်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ရေငန်တားတာတမံကို အခြားရွာများနှင့်ပူးပေါင်းကာ စစ်တောင်းမြစ် ကမ်းတလျှောက် တည်ဆောက်နိုင်ရေးတို့အတွက် ဒေသအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည်ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်းရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့်နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် ပဲဒီစိမ်းကို သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများ အတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းရေး အတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေးလိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ္ဍာလုပ်ငန်းများ

ဘဏ္ဍာလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက်လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(င) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ရွာသားများအလွန်စိတ်ဝင်စားကြသော်လည်း ပင်မ ဓါတ်အားလိုင်းနှင့် (၂၃) ကီလိုမီတာခန့် ကွာဝေးခြင်းနှင့် ငွေကြေးအားနည်းခြင်းတို့သည် ကျေးရွာမီးလင်းရေးတို့အတွက် အဟန့်အတားအဖြစ်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့်ဝေးလွန်း၍ ဓါတ်ကြိုးသွယ်တန်းရန် အခြေအနေမပေးသေးပါက ဆိုလာစနစ်ဖြင့် မီးလင်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်မည်ဆိုပါက ထင်းဖိုး၊ ဖယောင်းတိုင်ဖိုးတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ လျော့နည်းသွားပြီး ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးကို အထောက်အကူပြုကာ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမခံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ ထို့ကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများ ဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် နှစ်အလိုက် ဘတ်ဂျတ်နှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်ရာများ အပါအဝင် စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဖြည့်စွက်ရေးသွင်းနိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးထားသည်။ ကျေးရွာ၏ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများသည် သင့်တော်သောအရေးယူဆောင်ရွက်မှု လိုအပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ ပေါ်ပေါက်လာမှု၊ အတွေးအမြင်နှင့် မဟာဗျူဟာအသစ်များ ပေါ်ထွက်လာမှု၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ကဲ့သို့သော အခြားအကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပွါးမှုတို့ပေါ်မူတည်ပြီး ပြောင်းလဲမှုရှိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက်သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကိုအကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွါးရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
မွေးမြူရေး					
မျိုး	၁။ မွေးမြူရေးသွင်းအားစုများနှင့်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး	၉၅	၁	မွေးမြူရေး မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရေး၊ သွင်းအားစုများရရှိရေးတို့အတွက် မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။ အလားတူ မွေးကုဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီက ရွေးချယ်စေလွှတ်ပေးမည်။	-
ကျန်းမာရေး					
အဆောက်အဦ	၂။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၈၅	၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ကျေးလက်ဆေးပေးန်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး အတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်၊၊	–
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
လျှပ်စစ်မီး	၃။ ကျေးရွာလျှပ်စစ် မီးလင်းရေး (ဆိုလာ)	၇၉	၃	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး လုပ်ငန်း ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်၊၊ ပင်မဓါတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် အလှမ်းကွာဝေးသဖြင့် ဆိုလာစနစ်အသုံးပြုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
ကျန်းမာရေး					
သောက်ရေ	၄။ ရေကန်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း	၇၇	၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး လုပ်ငန်းဖော်ဆောင် နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်၊၊	ကျေးလက် ဦးစီး
ဘဏ္ဍာစနစ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများ					

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ချေးငွေ	၅။ ချေးငွေများ ရရှိနိုင်စွမ်း မြင့်တင်ပေးခြင်း၊	၇၅	၅	ငွေချေးလိုသူများ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့နိုင်ရန် အခြေခံချေးငွေစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ချေးငွေလျှောက်လွှာပြုစုနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။	–
စီမံအုပ်ချုပ်မှု					
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၆။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာတောင့်တင်းရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၄၉	၆	လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် မြို့နယ်နှင့် ပြင်ပအထောက်အပံ့များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။	–
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း	၇။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး	၄၈	၇	ဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်တွင် ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့်သူများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ်စေလွှတ်ပေးမည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး					
လယ်မြေ	၈။ ရေငန်တားတမံတည်ဆောက်ခြင်း	၄၇	၈	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ရန်ပုံငွေနှင့်နည်းပညာရရှိနိုင်ရန် ဆည်ႈမြောင်းဦးစီးဌာန၊ ဒေသအာဏာပိုင်၊ မြစ်ကမ်းနား တစ်လျှောက်ရှိကျေးရွာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်၊၊	–
သင်တန်း	၉။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေး	၄၄	၉	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။ အလားတူ ပဲဒီစိမ်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေးတို့အတွက်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။	-
လူငယ်၊ အားကစားနှင့် ယဉ်ကျေးမှု					
	၁၀။ လေ့လာသင်ယူရေးအခွင့်အလမ်း	၄၃	၁၀	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်	–

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	ဖန်တီးပေးခြင်း			ဆောက်လုပ်ရေး၊စာအုပ်များဖြည့်တင်းရေးစသောလုပ်ငန်းများအတွက် ပြန်ဆက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားမည်။	
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
လမ်း	၁၁။ ရွာချင်းဆက်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၄၂	၁၁	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာရရှိနိုင်ရန်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
တံတား	၁၂။ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၃၆	၁၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာရရှိနိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကိုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက်လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ မွေးမြူရေးသွင်းအားစုများနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး	၁	——	——			
၂။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၂		——			
၃။ ကျေးရွာလျှပ်စစ် မီးလင်းရေး (ဆိုလာ)	၃	——				
၄။ ရေကန်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း	၄	——				
၅။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၅		——			
၆။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး	၆	——	——	——	——	——
၇။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရေး	၇		——		——	
၈။ ရေငန်တားတမံတည်ဆောက်ခြင်း	၈	——	——	——		
၉။ လေ့လာသင်ယူရေးအခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးခြင်း	၉	——				
၁၀။ ရွာချင်းဆက်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၁၀		——	——		
၁၁။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးနှင့်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၁၁	——		——		——
၁၂။ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၁၂		——			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစု ရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ် သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်) သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
၁	မွေးမြူရေးသွင်းအားစုများနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး			√		
၂	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း			√		
၃	ကျေးရွာလျှပ်စစ် မီးလင်းရေး (ဆိုလာ)			√		
၄	ရေကန်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း			√		
၅	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာတောင့်တင်းရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး			√		
၆	သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး				√	
၇	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရေး				√	
၈	ရေငန်တားတမံတည်ဆောက်ရေး			√		
၉	လှေလာသင်ယူရေးအခွင့်အလမ်းဖန်တီးပေးခြင်း			√		
၁၀	ရွာချင်းဆက်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း				√	
၁၁	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာတောင့်တင်းရေးနှင့်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး			√		
၁၂	တံတားတည်ဆောက်ခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအ

သီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည် အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့ကကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်

ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင် ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၂	၈	၁၀	၁.၄	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၃၀	၄၆	၇၆	၁၀.၄	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၄၁	၄၅	၈၆	၁၁.၈	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၅၅	၃၀	၈၅	၁၁.၆	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၂၂၄	၂၂၇	၄၅၁	၆၁.၉	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၀	၁၁	၂၁	၂.၉	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၃၆၂	၃၆၇	၇၂၉	၁၀၀	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၄၉)	**တစ်အိမ်ထောင်စုပျမ်းမျှလူဦးရေ (၄-၅)ဦး**				

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၂။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၁	၂၁.၂%		
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂.၀ %		
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)	၆၆	၆၆.၈ %		ကျပန်းလုပ်သား
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၈	***ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	***ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	***လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂.၀ %		အစားအစာနှင့်ကြက်ဥရောင်းဝယ်ခြင်း
	လုပ်သား (အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၁	***ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	***ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၈	၈.၁ %		
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	***ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	လုပ်သား(အငှား၊ဝန်ထမ်း)				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၉၉	၁၀၀ %		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၃။ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ်(ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက
လယ်မြေ	၃၃၃.၅	သင့်	မရ	-
အခြား	-	-	-	
စုစုပေါင်း	**၃၃၃.၅**			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၃.၂။ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု(လွယ်/ခက်/ လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လှမ်းမမှီ
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ) စသည့်	မရှိ	လွယ်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေး ဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၄။ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၃၀ ဧက အထက်	၁၀ ဧက - ၃၀ ဧက	၁၀ ဧကအောက်	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	နှစ်ထပ်အိမ်၊အုတ်ညှပ်၊ ပျဉ်ခင်း ၊ ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး	နှစ်ထပ်အိမ်၊ပျဉ်ခင်း ၊ပျဉ်ကာ၊သွပ်မိုး	ပျဉ်ခင်း ၊ဝါးထရံကာ၊သက်ကယ်မိုး	ဝါးခင်း ၊ဝါးထရံကာ၊ သက်ကယ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊လက်တွန်းထွန်စက်၊နွားလှည်း	နွားလှည်း၊ လယ်ယာ သုံးကိရိယာများ၊ ကျွဲ/နွား	ကျွဲ/နွား	မရှိ
စီးပွား ရေး	ဈေးဆိုင်ရောင်းခြင်း ၊ဝါးနှင့်သစ်ရောင်းခြင်း၊ ဆန်ရောင်းခြင်း	ဈေးဆိုင်ရောင်းခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ၊ အိမ်နောက်ဖေးမွေးမြူရေးလုပ်ခြင်း	ဘဲအကောင်ငယ်လေး များမွေးမြူခြင်း၊အိမ်နောက်ဖေး ဝက်မွေးခြင်း	အိမ်နောက်ဖေးဝက်/ကြက်မွေးမြူခြင်း
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ဖုန်း၊တီဗွီ၊ စက်လှေ၊ ထော်လာဂျီ	တီဗွီ၊ဖုန်း၊ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး	ဖုန်း၊ စက်ဘီး	ကျာဘန်း
စုစုပေါင်း ၁၄၉	**၇(၄.၇%)**	**၂၀(၁၃.၄%)**	**၇၇(၅၁.၇%)**	**၄၅(၃၀.၂%)**

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၅။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၄	၁၁%	လုပ်အားကိုကြိုတင်ပေးထားခြင်းဖြင့် အစားအစာအတွက်ငွေကိုချေးယူခြင်း
၃လနှင့် ၅လအထိ	၁၅	၄၂%	လုပ်အားကို ကြိုတင်ပေးထားခြင်းဖြင့် အစားအစာအတွက် ငွေကိုချေးယူခြင်း
၆လမှ၁၂လအထိ	၄	၁၁%	အလုပ်ရမှငွေကို ပြန်ဆပ်ခြင်းနှင့်မွေးမြူထားသောတိရိစ္ဆာန်များရောင်းချခြင်းဖြင့် ငွေပြန်ဆပ် ခြင်းပုံစံဖြင့်း ငွေကိုချေးယူခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဆင့် (၃) ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနှင့် အဆင့်(၄) အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုဝင်များထဲမှအိမ်ထောင်စု(၃၀)ကို သာ စစ်တမ်းကောက်ထားခြင်း။ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁.၅.၂။ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၄	၈	၁၂
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	-	၁
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၃	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၂	
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၃၀	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၅.၃။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အချို့ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာတစ်နေ့လုပ်မှ တနေ့စားရခြင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့အတွက်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိကြပါ။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ…)	လတ်	စစ်တောင်းမြစ်ရှိခြင်းကြောင့်မြေကြီးအကန့်အသတ်ဖြင့်ရှိနေပြီးအချို့သောမြေဧရိယာအပိုင်းများ မှာ မြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပါသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	စစ်တောင်းမြစ် အနီးအနားတွင်တည်ရှိနေသောကြောင့်ရာသီချိန်ရေကြီးရေလျှံမှုများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	အချို့သောနှစ်များတွင် မိုးရာသီမတိုင်မီနှင့် မိုးရာသီကုန်လွန်ပြီးသောအချိန်များတွင် မိုးခေါင်ခြင်းများဖြစ် ပေါ်ပါသည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်ဖြစ်ပေါ်မှုအလွန်နည်းပါသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ဆိုးဝါးသောငလျင်ကိုမကြုံတွေ့ဖူးကြပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ရွာအတွင်းမီးဘေးကြုံတွေ့ရမှုနည်းပါးပါ သည်။
၈	စိုက်ပျိုးမြေအတွင်ဆားငံ	မြင့်	ခြောက်သွေ့သော ရာသီအချိန်တွင်ဖြစ်ပွား လေ့ရှိ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
	ရည်စိမ့်ဝင်မှု		ပြီးမြေ ဆီလွှာနှင့်ရေချိုတို့၏အရည် အသွေးကို ထိခိုက်စေပါသည်။
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့်	စစ်တောင်းမြစ်ရေမှာရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဇရိယာဘေးမှစီးဆင်းနေပြီး မြစ်ရေတိုက်စား မှုကြောင့်နှစ်စဉ် စိုက်ပျိုးမြေဆုံးရှုံးမှုဖြစ် ပေါ်ပါသည်။ လက်ရှိတွင်တစ်လလျှင်မြေ ၁၀ ဧကရေတိုက်စားခံနေရပါသည်။
၁၀	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိနေပြီး ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါသည်။
၁၁	တုတ်ကွေးရောဂါ	လတ်	လက်ရှိနှစ်များတွင်အဖြစ်များလာပါသည်။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	တီဘီရောဂါဖြစ်နေသော လူနှစ်ဦးမှာလည်းအချိန်မှန်ဆေးသောက်လျှက်ရှိနေပါသည်။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ကျန်းမာရေးအသိပညာ ဗဟုသုတရှိ။
၁၄	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုရှိသော်လည်း လူကုန်ကူးမှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသလောက် ရှားပါသည်။
၁၅	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	လတ်	မိုးရာသီတွင် ရေကြောင်းနှင့် ကုန်းကြောင်းသွားလာရေးခက်ခဲပါသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်များ	လတ်	ကျေးရွာရှိလူငယ်များအနေဖြင့် အခြားသော အရပ်ဒေသများသို့ အလုပ်သွားလုပ်ကြသောကြောင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာကူးစက်ရောဂါ၊ အရက် နှင့်မူးယစ်ဆေးကဲ့သို့သောအန္တရာယ်များရှိပါသည်၊
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်	မြင့်	အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများမှာ ပုံမှန်အလုပ်ကိုရရှိဖို့ခက်ခဲသောကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာပြတ်လပ်မှု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	ထောင်စု		အန္တရာယ် ရှိပါသည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသား တောင်သူ	လတ်	အဆိုပါအိမ်ထောင်စုများအ နေဖြင့် သဘာဝဘေး အန္တ ရယ်များကြုံတွေ့ရသောအချိန်၊ သီးနှံများပိုး ကျပျက်ဆီး သောအချိန်၊ မွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များ ရောဂါဖြစ်ပွားသောအချိန်နှင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု များကြုံတွေ့ရသော အချိန်များတွင် စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ် တောက်မှု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
၄	မြေနိမ့်ပိုင်းဧရိယာတွင် နေထိုင်ကြသူများ	-	
၅	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	-	
၆	ကျဘန်းအလုပ်သမား များ	လတ်	စား နပ်ရိက္ခာပြတ်တောက်မှု ဖြစ် ပေါ်နိုင်ပါသည်။
၇	ပုံကျဈေးသည်များ	နိမ့်	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုကြုံတွေ့ နိုင်ပါသည်။
၈	ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား များ	-	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

၂။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်း မွန် စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသော မူဝါဒချိတ်ဆက် မှုများလုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့ စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု(၆/၇/၈)
၁	ပြည်သူ့စစ်	၂	၁၀	-	၁၀	ကျေးရွာလုံ ခြုံရေး	၅	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၂	ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအထောက်အကူပြုကော်မတီ	၂	၅	-	၅	ကျေးရွာအုပ်စုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေး	၅	၈
၃	ဘုရားဂေါပကအဖွဲ့	၃	၅	-	၅	ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးကိုအားပေးကူညီရန်	၄	၇
၄	မြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ	၂	၅	-	၅			
၅	ကြက်ခြေနီ	၂	၁၀	-	၁၀	ဘာသာရေးရာ	၄	၇
၆	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း	၂	-	၇	၇	လူမှု ရေးရာ	၄	၇
၇	အမျိုးသမီးရေးရာ	၂	-	၇	၇			
၈	မီးသတ်	၂	၁၀	-	၁၀			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

၂.၁.၂။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	-		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်)

၂.၂.၂။ စီးပွားရေး နှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၂၈	၈၆.၀%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	-	-	တပိုင်တနိုင်တောင်သူလုပ်ကိုင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ - ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၂	၁.၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ- ၁၂.၅ ဧကကြား (၂-၅ ဟတ်တာထိ)	၁၁	၇.၄%	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧကအထက်	၈	၅.၄%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၄၉**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) (ဆယ်အိမ်မှူး၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှတဆင့် ကောက်ယူသည်။

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	-			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု အနည်းဆုံး	သီးနှံထွက်မှု အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လို အပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
စပါး	၃၃၃.၅	တင်း	၂၀	၅၀	၃၅	နယုန်တန်ဆောင်မုန်း	လတ်	လတ်
ပဲတီစိမ်း	၄၀	တင်း	၆	၁၅	၁၀	တန်ဆောင်မုန်းမှ တပေါင်း	လတ်	လတ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား(၁၅)ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၂	-	အခြားသောလယ်သမားများက ထွန်ယက်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ထွန်စက်ပိုင်ရှင်ထံမှ တစ်ဧကလျှင် ၁၅၀၀၀ ကျပ် အခကြေးငွေပေး၍ ငှားရမ်းနိုင်ပါသည်။
လက်တွန်းထွန်စက်	၅	-	လယ်သမားအချို့က ထွန်ယက်မှုများ ပြုလုပ်ရန် လက်တွန်းထွန်စက်ပိုင်ရှင်ထံမှ တစ်ဧကလျှင် ၁၅၀၀၀ ကျပ် အခကြေးငွေပေး၍ ငှားရမ်းနိုင်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၁.၅ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ	မရှိ	စစ်တောင်းမြစ်ရေကြောင်း မြေကြီးတိုက်စားခြင်းက လယ်သမားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို ခြိမ်းခြောက်လျှက် ရှိပါသည်။
ချေးငွေ	ရှိ	အချို့သောလယ်သမားများသည် သီးနှံရိပ်သိမ်းပြီးသောအခါတွင် ထွန်စက်ငှားရမ်းခငွေကိုပေးနိုင်ပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို သနပ်ပင်နှင့်ပဲခူးစင်တာတို့မှ အလွယ်တကူ ရယူနိုင်သလို အချို့သော စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ များ ကလည်း ၎င်းတို့၏ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို သနပ်ပင်၊ ပဲခူးနှင့် ကျေးရွာအကြီးစားတို့မှတဆင့်ဖြန့်ဖြူးလျက် ရှိပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်သလို ပုဂ္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှလည်းရရှိပါသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	တောင်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို ပဲခူးနှင့်သနပ်ပင်တို့ရှိပွဲစား/ပွဲရုံများမှတဆင့်အရောင်း/အဝယ်ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေသုံးစွဲနိုင်မှု	ရှိ	စစ်တောင်းမြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့်စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေမှာ သိသိသာသာ လျော့နည်းလျှက်ရှိနေပါသည်။ ထိုအခြေအနေမှာကျေးရွာများမှ လယ်သမားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတွက် စိမ်ခေါ်မှုဖြစ်ပါသည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အိမ်ထောင်စုအချို့မှာပုံစံ(၇)လက်ထဲတွင်မရှိသောကြောင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်မှချေးငွေကိုမရရှိနိုင်ကြပါ။ ပုံစံ (၇) ဆိုသည်မှာ မြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပေးသော မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်လက်မှတ်ဖြစ်ပါသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	သွင်းအားစုများကိုဈေးကွက်မှအလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	အချို့သောလယ်သမားများသည် ၄င်းတို့လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အလုပ်သမားရှားပါးမှုကိုကြုံတွေ့ကြရပါသည်။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	လယ်သမားများသည် မိုးရေမလုံလောက်မှုကိုကြုံတွေ့ရသလို မိုးအရမ်းကြီးပြီး စိုက်ပျိုးရေးထိခိုက်မှုမျိုးများလည်းကြုံတွေ့ ရပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မီရရှိနိုင်မှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို ဈေးကွက်တွင်အလွယ်တကူရရှိ နိုင်ပြီးဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုကောင်းမွန်ပါသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးသောအချိန်ကာလများတွင်ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပြီးအချို့သော ဖျက်ပိုးများသည်ပိုးသပ်ဆေးအချို့ကိုတောင်ခံနိုင်ရေ ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းအချို့နှင့် ပုဂ္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှ နည်းပညာအကူအညီများပေးကြသော်လည်း လုံလောက်အောင်ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့်စီမံချက်အထောက်အပံ့များ	ရှိ	အစိုးရအနေဖြင့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများကို သင့်တင့်မျှ တသောဈေးနှုန်းဖြင့် ပစ္စည်းအငှားချခြင်း/ငှားရမ်းခြင်းတို့ကို လယ်သမားများမှ ပြုလုပ်နိုင်အောင်အကူအညီများပေးသင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် အစိုးရအနေဖြင့် စစ်တောင်းမြစ်ရေတိုက်စားခြင်းမှကာကွယ်နိုင်အောင်လည်းပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
ခိုင်းနွား	၁၀	ကျေးရွာအတွင်း စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
		သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုမှတဆင့် သင့်တင့်သောတိရိစ္ဆာန်အစာကို ရရှိနိုင်ပါသည်။
ကျွဲ	၃	
ဆိတ်	၁	ဆိတ်မွေးမြူခြင်းကို အိမ်ထောင်စုတစ်ခုမှကနဦးစတင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းပထမဆုံးအတွေ့အကြုံ ရရှိခဲ့ပါသည်။
ဝက်	၈၈	အိမ်ထောင်စုအများစုသည် ၎င်းတို့၏အိမ်နောက်ဖေးတွင် ဝက်များကိုမွေးမြူကြပြီး ဈေးကွက်ကလည်းအလားလာ ကောင်းတာကိုတွေ့ရှိရပါသည်။
ကြက်	၉၉	အိမ်ထောင်စုအများစုသည် ၎င်းတို့၏အိမ်နောက်ဖေးတွင် ကြက်များကိုမွေးမြူကြပြီးဈေးကွက်ကလည်း အလား လာ ကောင်းတာကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော်လည်း ရာသီချိန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကိုတော့ကြုံတွေ့ရပြီးနယူးကာ ဆယ်ရောဂါသည် ဤဒေသတွင်အဖြစ်များသည်ကိုတွေ့ ရှိရပါသည်။
ဘဲ	၄၃	ဘဲမွေးမြူခြင်းကိုမြေနိမ့်ဧရိယာများတွင်ပြုလုပ်နိုင်ပါ သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာအတွင်း စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ရေဖုံးလွှမ်းပြီးသော မြေနိမ့်ပိုင်းများတွင်မြက်စိုက်ပျိုးခြင်းတို့ မှတဆင့် သင့်တင့်သောတိရိစ္ဆာန်အစာကို ရရှိနိုင်ပါသည်။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက်ရေရရှိပါသည်။
တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးခြံ	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးခြံများဒေသတွင်းမှာပင်ရှိပါသည်။ သနပ်ပင်နှင့် အခြားသော ရွာများတွင်ဘဲမွေးအကောင်ဖောက်ခြင်းများရှိပြီး ဘဲမွေးမြူ လိုသူများ အနေဖြင့် ဘဲအကောင်ပေါက်လေးများကိုကြုတင်မှာယူနိုင်ပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	တိရစ္ဆာန်အတွက်လိုအပ်သော ဆေး၊ အစာများ သနပ်ပင်တွင်အလွယ်တကူ ရရှိ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တိမွေး/ကုဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထွက်ကုန်များကိုသနပ်ပင်နှင့်ပဲခူးတို့ကဲ့သို့ဒေသတွင်းမှာပင်ရောင်းချနိုင်ပါ သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာ ရှိမှု	အိမ်ထောင်စုအချို့တွင် အိမ်နောက်ဖေးတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် လုံလောက်မြေဧရိယာရှိကြပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၂.၃။ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဈေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အိမ်နောက်ဖေးတွင် မွေးမြူရေး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ချေးငွေ လိုခြင်ကြသော်လည်း ချေးငွေရရှိအောင်လက်လှမ်းမမှီနိုင်ကြပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်လည်လိမ်ရောဂါသည်ဒေသတွင်းကြက်မွေးမြူရေးအတွက် ထိန်း ချုပ်ရန်ခက်ခဲပါသည်။ ဝက်တွင်ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါ တစ်ချို့ကလည်း ဝက်မွေးမြူရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းရဲ့အရေးကြီးမှုကို နည်းလည် သဘောပေါက်ခြင်းကသာ လျှင်တိရစ္ဆာန်ရောဂါကူးစက်မှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးဗဟုသုတများကို ကျေးရွာသားများဆီ ရောက်အောင် မကြာခဏပို့ဆောင်ပေးခြင်းကကောင်းပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်မှသာ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးအလေ့အထများ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်မှုတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကို ကျေးရွာရှိပညာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်များကတစ်ဆင့် သို့မဟုတ် တိမွေး/ကုဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက ပုံမှန်မွေးမြူရေးဗဟုသုတဖြန့် ဖြူးပေးခြင်းကတစ်ဆင့်ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။
ဘဲစာဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်း	လက်ရှိဘဲစာဈေးနှုန်းသည် မနှစ်ကထက် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း တက်သွားသော်လည်း ဘဲဥဈေးနှုန်းကမူ ဘဲစာဈေးနှုန်းနှင့်အညီ တက်သွားခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဘဲမွေးမြူသူများအနေဖြင့် သင့်တင့်သော ဘဲစာနှင့် ၄င်းတို့၏ဘဲများကိုမမွေးမြူနိုင်ကြပေ။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ဥထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းသွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၄င်းတို့၏ဘဲများကို နိမ့်ကျသောဈေးဖြင့် တစ်ကောင်လျှင် ၁၇၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းချကြရပြီး ထိုအခြေအနေသည်ဒေသတွင်းဘဲမွေးမြူခြင်းကိုနှောင့်နှေးမှုဖြစ်စေပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၂	၆၆		
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ် ရေး	၂			
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၈			
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှား ရမ်း ခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်း များ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ များ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၁၂	၆၆		

၂.၂.၃.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အလားအလာများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
• လုပ်သားအင်အားအတော်အသင့်ပေါများခြင်း • သနပ်ပင်နှင့်ပဲခူးတွင်ဈေးကွက်ရှိနေခြင်း • လက်လီ/လက်ကားအရောင်းအဝယ်ရှိခြင်း • သနပ်ပင်နှင့်ပဲခူး၏အလုပ်သမားဈေးကွက်အတွက် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုများရှိလာ အောင်လူငယ်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေး နိုင်ခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများမရှိခြင်း၊ ရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင်အလုပ်အကိုင်များရှားခြင်းနှင့် ပညာရေးအဆင့်အတန်းမမြင့်ခြင်း • ရေကြောင်းနှင့်ကုန်းကြောင်းပို့ ဆောင်ရေးမှာ ရာသီအလိုက်ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ခြောက်သွေ့ရာသီနှင့် မိုးရာသီကာလ တို့ကြားကာလ အတွင်းမြေကြီးလမ်းမှာသွားလာဖို့လုံလောက်အောင်ခြောက်သွေ့ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်ရေလမ်းရောကုန်း လမ်းမှာပါသွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။ • ချေးငွေလက်လမ်းမှီမှုမရှိခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများမရှိခြင်း၊ အလုပ်ဈေးကွက် နှင့်ဝေးကွာပြီး ထိုနေရာတွင်နေရာထိုင် ခင်းရှားပါးခြင်း၊ အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားဈေးကွက်သတင်းတို့ကိုချိတ်ဆက်မှုမရှိခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၃)ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	သနပ်ပင်သို့-(၂၃)ကီလိုမီတာ	ပဲခူးသို့-(၃၃)ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	မိုးရာသီတွင်လှေဖြင့်ရေကြောင်းပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ထော်လာဂျီ သို့မဟုတ် ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ကုန်းကြောင်းပို့ဆောင်ခြင်း	မိုးရာသီတွင်လှေဖြင့်ရေကြောင်းပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင်ထော်လာဂျီသို့မဟုတ် ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ကုန်းကြောင်းပို့ဆောင်ခြင်း
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	ပစ္စည်းအမျိုးအ စားစုံရရှိနိုင်ပါသည်။	ပစ္စည်းအမျိုးအစားစုံရရှိနိုင်ပါသည်။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်းမွန်ပြီးစနစ်တကျရှိခြင်း	ကောင်းမွန်ပြီးစနစ်တကျရှိခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၄)ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်	စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ	၆ လ	တစ်ဧက ၅%	မပေးရ	လယ်ယာမြေပုံစံ (၇)၊
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	၆-၉ လ	တစ်ဧက ၁၂၀%	ပေးရ	တင်းကျပ်သောစည်းမျဉ်း
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	မသတ်မှတ်	တစ်ဧက ၃၀-၆၀%	မပေးရ	အမြဲတမ်းမရနိုင်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု	လတ်	လယ်သမားများသည် ဓါတုဓါတ်မြေဩဇာကို သုံးစွဲမှုနည်းပါးပါသည်။ ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးချိန်တွင်အများအားဖြင့်ပိုးကျသောကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးကိုသုံးစွဲလေ့ရှိကြပါသည်။ လယ်သမားများသည် သဘာဝဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးများမသုံးစွဲကြပါ။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	ရာသီချိန်ဆားငံရည်စိမ့်ဝင်မှုက အချို့သောအပင်များ၏ ကြီးထွားမှုကိုအဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	လယ်သမားများသည် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုစုပေါင်းလုပ်ဆောင်ရမည့်အစား ဓါတုဇေဒပိုးသတ်ဆေးများကိုသာသုံးစွဲနေကြပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	လတ်	တခါတရံမိုးခေါင်မှုဖြစ်ပွားပြီး ရေအရင်းအမြစ်ကို အန္တရာယ်ရှိစေနိုင်ပါသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	ငါးမျိုးစိတ်မျိုးကွဲများအပေါ် ထူးခြားသောခြိမ်းခြောက်မှုမရှိပါ။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများအပေါ် ထူးခြားသောခြိမ်းခြောက်မှုမရှိပါ။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	လတ်	ပလတ်စတစ်အိမ်များအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၅.၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	လတ်	ကျေးရွာ၏တည်နေရာ မှာမြေနိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိပါသည်။ ပုံမှန်မဟုတ် သောဒီရေမြင့်တက်မှုကလည်း အခါအားလျော်စွာဖြစ်ပါသည်။	မရှိ
မီးဘေး	နည်း	မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါသည်။	မရှိ
မုန်တိုင်း	နည်း	ပထဝီဝင်အနေအထား အရအားပျော့သောမုန်တိုင်းများ သာဝင်ရောက်ပါသည်။	မရှိ
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	အခါအားလျော်စွာ မိုးခေါင်မှုဖြစ်ပွားပါသည်။	မရှိ
အအေးလှိုင်း	နည်း	တိကျသောမှတ်တမ်း မှတ်ရာမရှိပါ။	မရှိ
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ် ပွားမှု	လတ်	ကြက်၊ ဝက်နှင့်ကျွဲနွား ကူးစက်ရောဂါရာသီ ချိန်ဖြစ်ပွားပါသည်။	တိမွေးကု ဦးစီးဌာနမှ ရာသီချိန် တွင်ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးပါသည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီချိန်တုတ်ကွေးနှင့်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။	ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါပညာပေးခြင်းကို အခအားလျော်စွာပြုလုပ်ပေးပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၆။ ပညာရေး

၂.၆.၁။ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၂၇) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉နှစ်နှင့် အထက်၊ ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၈	၉	၁၇	၂.၆%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံး သူများ	၂၇၅	၂၇၀	၅၄၅	၈၄.၈%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၂၂၀	၂၄၀	၄၆၀	၇၁.၅%
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	-	၂	၂	၀.၃%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	-	၂	၂	၀.၃%
၅ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၃၃၀	၃၁၃	၆၄၃	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၆.၂။ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈)ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း (၅-၉နှစ်)	၅၇	၄၄	၁၀၁	၁၁၇%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၅	၉	၂၄	၂၈%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁	၁	၂	-
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊ကျောင်းသူ	-	၂	၂	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၆.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့်လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉)စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ နှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း			အထက်တန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာအနီး ၅ မိနစ်ခန့်လမ်းလျှောက်နိုင်ပါသည်။			ကျေးရွာအနီး ၅ မိနစ်ခန့်လမ်းလျှောက် နိုင်ပါသည်။					
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေကျင်			ခြေကျင်					
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ နံ၊အမြင့်)	၁၂၀–x ၃၀–x ၁၂–								
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်းမွန်ပါသည်။								
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျောင်းပရိဘောဂလုံလောက်မှုမရှိပါ။ စာရေးစားပွဲနှင့်ထိုင်ခုံ ၅၀ ခန့်လိုအပ်နေပါသည်။								
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
		၃	၃	၁	၂	၃			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၆.၄ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျောင်းဆရာ/ဆရာမအားလုံးမှာ အခြားဒေသများမှဖြစ်ကြပြီး ကျောင်းဖွင့်ချိန်တွင်အားလုံးရှိကြပါသည်။
တပည့်- ဆရာ -အချိုး	ကျေးရွာမှ မူလတန်းကျောင်းဆရာ/ကျောင်းသားအချိုးမှာ ၁ : ၈၀ ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းဆရာလိုအပ်မှုရှိနေပြီး အလယ်တန်းကျောင်းအနေဖြင့် ကျောင်းဆရာ/ကျောင်းသား အချိုး မှာ ၁ : ၃၀

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
	ရှိပါသည်(ညောင်ကားယားရွာမှမူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းသား/သူများအပါဝင်တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်)။ ပညာရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် မူလတန်းကျောင်း အတွက်ကျောင်းဆရာအရေအတွက်တိုးပေးနိုင်ရန်လုပ်ဆောင်မှု များပြုလုပ်ဖို့လိုအပ်ပါသည်။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	ယခင်နှစ်က ကျောင်းသား(၈)ဦးသည် ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်ငွေမလုံလောက် မှုကြောင့် ကျောင်းမှထွက်လိုက်ရပြီး ကျောင်းထွက်နှုန်းမှာယခင်နှစ်က ၈ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိပါ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ချိန်တွင် ကျောင်းသားများအားကျောင်းလွယ်အိတ်၊ စာရေးကိရိယာ၊စာအုပ်များ ပံ့ပိုးပေးပါသည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောမိသားစုများကို ကျောင်းစရိတ် ကာမိအောင်စနစ်တကျလုပ်ဆောင်သောစီမံကိန်းမရှိပါ။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘ/ဆရာအသင်းသည် တက်တက်ကြွကြွလုပ်ဆောင်မှုအားနည်းပြီးမိဘများနှင့် ဆရာများအကြားပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုမှာလည်းအားနည်းပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၇။ ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော	၂. ရာသီတုပ်ကွေး	၃.တုတ်ကွေးကြီး	၄
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၇.၂ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင်(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကုက္ကိုလ် ကျေးရွာတွင်တည်ရှိပြီးရွာမှ	-	ဆရာဝန်.... သူနာပြု............ သားဖွားဆရာမ.-၁ ဦး...........	လုံလောက်မှုမရှိ	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင်(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
	၆.၅ ကီလိုမီတာကွာဝေးပါသည်။		ကျန်းမာရေးလုပ်သား		
မြို့နယ်ခွဲဆေးရုံ	ကုလားချောင်းကြီးကျေးရွာတွင်တည်ရှိပြီး ရွာမှ ၉ ကီလိုမီတာကွာဝေးပါသည်။		ဆရာဝန် - ၁ ဦး သူနာပြု........ သားဖွားဆရာမ .... ကျန်းမာရေးလုပ်သား .... ဓာတ်မှန်ဆရာ	လုံလောက်မှုမရှိ	မြို့နယ်ခွဲဆေးရုံကိုကုလားချောင်းကြီးကျေးရွာတွင်ဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်းကြောင့်ရေခဲသေတ္တာကိုဆေးသိုလှောင်ရန်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ဆေးဆိုင်	၉ ကီလိုမီတာ		ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၇.၃။ **သောက်သုံးရေရရှိမှု**

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေကန်	၂	အကောင်း		✓	✓	နွေရာသီတွင်ရေရှားပါးမှုရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၇.၄။ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား(၃၄)သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၅	ကျင်းအိမ်သာအများစုသည် ဝါးဖြင့်ပြုလုပ်ထားပြီးသဲဆန်သောမြေ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု ၁၆ စုမှ အဆိုပါအိမ်သာများကို စုပေါင်းသုံးစွဲကြပါသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၅	တချို့ကအပေါ်ယံတွင်လုပ်ထားသောအိမ် သာကိုအသုံးပြုကြပါသည်။
တောထိုင်	၁၂၃	အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းဆောက်ထားသောကျင်းအိမ်သာမရှိကြသော အိမ်ထောင်စုများကတောထိုင်အိမ်သာအနေဖြင့်သွားကြပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈။ လမ်းတံတား အခြေအနေ

၂.၈.၁။ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတား တည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅)ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
လမ်း	၁	ကောင်း	၂၀၀၀	√	√
တံတား	(၆၅-x ၁၅-x ၅-)	ကောင်း	၂၀၁၃-၂၀၁၄	√	√
	(၁၀၀-x ၁၅-x၅)	ကောင်း	၂၀၁၄-၂၀၁၅	√	√

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင် ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	၂၃ ကီလိုမီတာ	၂	မိုးရာသီတွင်သာအသုံးပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်	–

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ၊	လှေ၊ သမ္ဗာန်	ဆိုင်ကယ်	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး၊ ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ်ကား	လှေ	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်				၇	၁	-	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၉။ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	-	-	-
ဆိုလာမီး	၃၇		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၀။ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေ အတွက်	၂၇	၄၀	၄၄	-	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၁။ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့် နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျေးရွာအတွင်း ထူးခြားသောအပန်းဖြေစရာများမရှိပါ။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေးလုပ်ဆောင်မှုများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း အထူးသဖြင့် ရိုးရာအကများဖြင့်တင်ဆက်ခြင်း
အားကစားအဆောင်အယောင်များအာ းလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာအားကစားကွင်း၊အားကစား ပြိုင်ပွဲ၊စသည်တိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ	လူထုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပိုင်းတွင်ထူးခြားသောလုပ်ဆောင်မှုများမရှိပါ
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်အုပ်စုက ရာသီအလိုက် ပွဲတော်များတွင် ရိုးရာအကများဖြင့် မကြာခဏတင်ဆက်ကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်းဖွင့်လှစ်မှုမရှိပါ။ ထို့အပြင်စာကြည့်တိုက်အတွင်း စာအုပ်များလည်းမရှိပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၂။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား(၄၁)ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	မိုဘိုင်းဖုန်းလိုင်း သုံးကြပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာသားများသည် အာမခံဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီနိုင်သော်လည်း အာမခံနှင့်ချိတ် ဆက်မှုမရှိကြပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရယ် ကာကွယ်နိုင်ရန် စနစ်တကျပြင်ဆင်ထားမှုမရှိပါ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင် ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ရှိသော်လည်း ရဲစခန်းများကို လက်လှမ်းမှီမှုရှိကြပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈ ၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၁၂.၂။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	သာမန်	သာမန်	သာမန်	သာမန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆-၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ မြို့နယ်ရဲစခန်းနှင့် လက်လှမ်းမီပြီး လုံခြုံရေးအကူအညီများ ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
သဘာဝအရင်း အမြစ်များ	• စိုက်ပျိုးဧရိယာများသို့ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုကို ထိရောက်စွာ တားဆီးနိုင်ပါက လယ်ယာမြေအသင့်တင့်ရှိကြသဖြင့် စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုကို ပိုမိုစေနိုင်ပါမည်။ • ကျေးရွာသည် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး ရေမြုပ်ဧရိယာ များပြား သဖြင့် ဘဲနှင့် ငါးမွေးမြူရေးအတွက် အခြေအနေ ကောင်းရှိပါသည်
ပထဝီအနေအထား ဆိုင်ရာ အားသာချက်	ကျေးရွာသည် သနပ်ပင်နှင့် ပဲခူးမြို့များသို့ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပြီး ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ၊ စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစု များကို ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာတွင် မိုးအကုန် ဆောင်းအကူး ကြားကာလမှလွဲ၍ ကျန်ကာလများတွင် လွယ်ကူသည်။ ရေလမ်း၊ ကုန်းလမ်းနှစ်သွယ်ကို ရာသီအလိုက် အသုံးပြုနိုင်သည်။
ဒေသတည်ငြိမ် အေးချမ်းမှု	ဒေသတွင် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဖြစ်ပွါးခြင်း အလွန်နည်းပြီး ဒေသတည်ငြိမ် အေးချမ်းမှုက အရောင်းအဝယ် ပိုမို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။
ကျေးရွာလူဦးရေ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ၆၂% ခန့်ရှိကာ လုပ်သားအင်အား များပြား၍ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်း၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။
ဖုန်းဆက်သွယ်ရေး အနေအထား	ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အကန့်အသတ် ရှိနေ ဆဲဖြစ်သော်လည်း ရွာထွက်ကုန်၊ သွင်းအားစုများ၏ ဈေးနှုန်းများကို မြို့ဈေးကွက်သို့ လှမ်းမေးသိရှိနိုင်သည်။ အခြားကိစ္စရပ်များအတွက် လည်း ဆက်သွယ်စုံးစမ်းသိရှိနိုင်သည်။

ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့်အသုံးအဆောင်များအတွက် ကန့်သတ်မှုများ	• စစ်တောင်းမြစ်သည် ကျေးရွာပိုင်လယ်မြေများ ဘေးမှကပ် လျက်စီးဆင်းနေသဖြင့် ရေတိုက်စားပြီး လယ်မြေပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများရှိသည်။ ထိရောက်သင့်တော်သော နည်းစနစ် ဖြင့် မြစ်ရေတိုက်စားမှုကို မကာကွယ်နိုင်ပါက လယ်မြေများ ဆက်လက် ဆုံးရှုံးဖွယ်ရာရှိနေပါသည်။ • လယ်ယာမြေသို့ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု အထူးသဖြင့် ဆောင်းတွင်း ပဲဒီစိမ်းစိုက်ကာလတွင် ရှိလာပါကသီးနှံ အထွက်ကိုထိခိုက်စေပါသည်။
ရာသီဥတုမမျှတခြင်း	• မိုးရွာသွန်းမှုလျော့နည်းခြင်းကစိုက်ပျိုးသီးနှံများကိုအထွက် လျော့စေသည်။ တခါတရံမိုးခေါင်ခြင်းများကလည်း အထွက်နှုန်းကို ပိုမိုထိခိုက်စေသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	• ပဲဒီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ငမြှောင်တောင်ပိုးများ ကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်ပြီး အထွက်နှုန်းကို ထိခိုက်စေသည်။
နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမမှီခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သော်လည်းခရီးသွားရန်ခက်ခဲခြင်း(သို့)ခရီး စရိတ် အခက်အခဲတို့ကြောင့် ရွာသို့ အရောက်အပေါက်နည်းကာ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ လက်လှမ်းမမှီဖြစ်တတ်သည်။
မွေးမြူရေး	• မွေးမြူရေးအစာအထူးသဖြင့် ဘဲမွေးမြူရေးသမားများအတွက် ဘဲစာဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုကြောင့် ဘဲမွေးမြူရေးမှ အကျိုးအမြတ်လျော့နည်းရသည်။
ချေးငွေရရှိရေး အခက်အခဲများ	• စိုက်ဘဏ်မှငွေချေးယူရန် တောင်သူတချို့မှာ လယ်ယာမြေအသုံးပြု ခွင့်လက်မှတ် ပုံစံ (၇)မရှိ၍ ငွေမချေး နိုင်ခြင်း၊ • ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှအတိုးနှုန်းကြီးမြင့်ခြင်း • အာမခံ လုပ်ငန်းတို့မရှိခြင်း၊ • စီးပွါးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရန် အပေါင်ပစ္စည်း လိုအပ်ခြင်း၊ • မြို့နယ်ရှိဘဏ်များမှ ကျေးလက်အရောက်ဝန်ဆောင်မှုမပေး နိုင်ခြင်း၊ • စီးပွါးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးယူရာတွင် ငွေချေးယူလိုသူများအတွက် ပုံစံဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲ ရှိခြင်း၊
ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံ၊ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု	• ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကို အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ချေ။ အထူးသဖြင့်အမျိုးသမီးများကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက်အဟန့်အတားများရှိသည်။
လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးခြင်း	• ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ ရွာသားများအတွက်လူနေမှုအဆင့်အတန်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အတိုင်းအတာ တစ်ရပ်ထိ သက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၅) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
၁။	<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများ အကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • အဖွဲ့အစည်းရှိ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းလိုက်နာမှု အားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ခြင်း၊ • ရပ်မိရပ်ဖများ၏ ဩဇာသက်ရောက်မှု မြင့်မားခြင်း၊ • ရပ်ရွာအတွင်းစည်းလုံးညီညွတ်မှုမြင့်မားခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင် ရာသဘောတရားသင်တန်းဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုမရှိ ခြင်း၊ • သင်တန်းတက်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊	• ရပ်မိရပ်ဖများမှအဖွဲ့အစည်းများ အကြားညှိနှိုင်းချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ • သင်တန်းပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း၊	<u>အဖွဲ့အစည်းများစီမံအုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ကောင်း မွန်ရေး</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားသင်တန်းပို့ချပေးခြင်း၊ • ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းပို့ချပေးခြင်း • ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းမှု သင်တန်းပို့ချပေးခြင်း
၂။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u> • စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းခြင်း၊	• ရေငန်ဝင်ရောက်မှု ရှိခြင်း၊ • ငွေကြေးမပြည့်စုံခြင်း၊ • နည်းပညာအထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာ အားနည်းခြင်း၊ • သီးနှံဖျက်ပိုးကျ	• လယ်ယာမြေ ဧရိယာကျယ်ပြန့်ခြင်း၊	• စစ်တောင်းမြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့်လယ်ယာ မြေပျက်စီးဆုံး ရှုံးခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင် ရာများဖန်တီး ပေးခြင်း၊ • ရေငန်တားတာမံကို ဒေသအလိုက် တည်ဆောက်နိုင် ရေးအတွက် မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းမှ ညှိနှိုင်းခြင်း၊	<u>စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေး</u> • စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ် များ ရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊ • ရေငန်တားတမံ တည်ဆောက်ရေး၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		ရောက်တတ်ခြင်း၊			• သီးနှံဖျက်ပိုးနှိမ် နှင်းရေးအတွက် ဦးစီးဌာနမှ ထိရောက်သောအစီအမံ ချမှတ်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊	
၃။	<u>မွေးမြူရေးကဏ္ဍ</u> • မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှ အကျိုးအမြတ်လျော့နည်း ခြင်း၊	• ငွေကြေးချို့တဲ့မပြည့်စုံခြင်း၊ • နည်းပညာအထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ • ကူးစက်ရောဂါကျရောက်တတ်ခြင်း၊	• မြေခြံများရှိနေခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှဝန်ထမ်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ခိုင်မာခြင်း၊	• ကာကွယ်ဆေးပုံ မှန်မထိုးပဲ စွန့်စား သောအလေ့အထရှိခြင်း၊ • ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု အမြစ်ပြတ်ရေးစနစ်မရှိခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင် ရွက်နိုင်ရာများဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ဈေးသက်သာပြီးထိရောက်မှုရှိသောကာကွယ်ဆေးထိုးမှုစနစ်ချမှတ်ခြင်း၊ • သံသယဖြစ်ဖွယ်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှုများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် သုတေသနဓါတ်ခွဲခန်းများ ဖွင့်ပေးခြင်း၊	<u>မွေးမြူရေးအကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းရေး</u> • မွေးမြူရေးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့်သွင်းအားစုများရရှိရေး • မွေးမြူရေးနည်းစနစ်များရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊
၄။	<u>စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ</u> • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊	• မြေယာအကန့်အသတ်ရှိခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများမရရှိခြင်း၊ • ချေးငွေအလွယ်တကူမရရှိခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း၊	• ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရန်ကျွမ်းကျင်မှု၊ အသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်း ကျောင်းနည်း ပညာသင်တန်းရရှိရာနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း၊	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကွမ်းကျင်မှုမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ • ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီးကျေးရွာလူထုနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊	• အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက်ချေးငွေရရှိရာနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပံ့ပိုးပေးခြင်း၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
၆။	ကျန်းမာရေး • ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်းမပြည့်ဝခြင်း	• ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း မရှိခြင်း၊ • အိမ်သာကျင်းတွင် ဝါးခွေအသုံးပြုခြင်း၊သဲဆန်သောမြေဖြစ်နေခြင်း၊ • ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲသည့်အလေ့အထ အားနည်းခြင်း	• သောက်ရေကန် တူးဖော် ပြီးဖြစ်ခြင်း၊	• ဌာနမှ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှု နောက်ကျခြင်း၊ • မြို့နယ်မှယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲရေး စီမံချက် မလွှမ်းမိုးခြင်း	• ဆေးပေးခန်းနှင့် ဝန်ထမ်းခွင့်ပြု ပေးခြင်း၊ • ဓါတ်ခွဲစစ်ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ပေး ခြင်း၊ • ရေအရည်အသွေးကို ပုံမှန်စစ်ဆေး ပေးခြင်း၊	ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းတိုးတက်ရေး • ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ • ရေကန်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲရေး
၇။	လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား • အလုပ်လက်မဲ့များခြင်း၊	• ပညာရေးအဆင့်အတန်းနိမ့်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူစရာနေရာ မပြည့်စုံခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်၊ လူရွယ်များရှိနေခြင်း၊ • စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦးဆောက်ထား ခြင်း၊ • မိုဘိုင်းဖုန်း၊အင်တာနက်နှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလေ့လာသင်ယူနိုင်ရေး အထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊	• စက်ရုံ၊အလုပ်ရုံထူထောင်ပြီးအလုပ်အကိုင် ဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ရွာအရောက်သင်တန်းများပံ့ပိုးခြင်း၊	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူရေးပတ်ဝန်းကျင်ဖန်တီးခြင်း၊
၇။	ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ • ရွာချင်းဆက်လမ်းမ	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊ • ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊	• နဂိုရ်လမ်းရိုးရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှ ရွာအဆင့်လမ်းဖောက်ပေးသည့်အထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှ ရွာအဆင့်လမ်းဖောက်ပေးသည့် အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊	အခြေခံအဆောက်အဦးများကောင်းမွန်ရေး • ရွာချင်းဆက်ကျောက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	ကောင်းခြင်း၊					ချောလမ်းခင်းခြင်း၊
၈။	• လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးခြင်း၊	• ငွေကြေးအပြည့်အဝ မတတ်နိုင်ခြင်း၊ • ပင်မဓာတ်အားလိုင်း နှင့် (၂၃) ကီလိုမီတာ ခန့်ဝေးကွာခြင်း၊	• ရွာသူရွာသားများ လိုလားမှု ပြင်းပြခြင်း၊ • ဆိုလာစနစ် အတွက်ဈေးကွက် တွင် ဝယ်ယူရ လွယ်ကူခြင်း	• မြို့ပြကဲ့သို့ ကျေးရွာ များတွင်ပံ့ပိုးမှုမရှိသေး ခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှပံ့ပိုးပေး ခြင်း၊	• ကျေးရွာမှ ငွေကြေး ကောက်ခံ ပြီး ပင်မ ဓါတ် အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း(သို့) ဆိုလာစနစ်ဖြင့်မီး ပေးခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၅ ခု ဇူလိုင်လက ရွှေအိုးကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -	
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့်အစီအစဉ်
• ……………………(ငွေသား) • ……………………..(ငွေသား) • ……………………(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှုအဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့်–၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့်–၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့်အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ